

El Saló «Modernista»

II

Deia en l'anterior article que moltes obres de les exhibides en la secció estrangera d'aquest interessant Saló, ja no eran d'avançada. Són obres antigues d'avantguardistes alguns dels quals han anat, encara, revolucionant la faç i l'essència de l'art.

Des que foren pintades la majoria d'aquestes obres han aparegut noves modalitats, plàstiques i extra-plàstiques—no és aquest el moment de discutir-ho. L'expressionisme alemany, la modalitat òrfica de cubisme, el surrealisme o visionarisme, han conduït l'art de la pintura pels camins del sentiment en contra els camins de la raó proclamats un dia pel cubisme francès i sobretot pel purisme dels Jeanneret i Ozenfant. La pintura ha entrat en els terrenys de l'ignorat, del misteri, de la subconsciència. I dintre d'aquesta etapa s'ha arribat a resultats extraordinariament reeixits: Kandinsky, Marc Chagall, Otto Muller, Emil Nolde, Paul Kell, Heinrich Campendon, Karl Schmidt-Rottluff, Max Ernst i el nostre Joan Miró, entre altres, han dit coses que considerades emotivament fan estremir el cor. El mateix Picasso en les seves darreres produccions ha extremat la nota òrfica entrant de ple en aquest moviment en el qual pesa molt més la visió de l'extraordinari que la visió dels objectes. És clar que Picasso juga al mateix temps que aquesta nova modalitat—negació del cubisme matemàtic—altres maneres que podríem anomenar normals.

L'única aportació pura d'aquest visionarisme en l'exposició de can Dalmau, és la del nostre Magí A. Cassanyes. El seu ultra-realisme és ben manifest, però potser és més teòric que autènticament artístic—hom té la sensació, davant les obres «històriques» de Cassanyes, que el subconscient hi juga un paper poc important.

El mateix passa en admirar Salvador Dalí en les seves teles, especialment en la de gran tamany. Dalí juga ací, en certa manera, la darrera etapa de Picasso, però el miracle no resplendeix, almenys amb aquella divina generositat que hom endevina en altres produccions més o menys surrealistes.

Sincrònicament a aqua sta visió antinaturalista té el seu paper de

complement en els rengles d'avantguarda l'objectivitat neta dels neoveristes italians i alemanys. Dels Giorgio Morandi, Ardengo Soppici, Alexander Kanold, etc. El «verisme» sentit d'una manera estrictament formal. Aquesta tendència no es representada en l'exposició de can Dalmau, almenys amb pureza.

Al qualificar l'aportació estrangera de ressagada no vull dir amb això que tot hagi envellit, ni molt menys.

Primerament em plau dir des d'ací tota la meua admiració per la tela d'Albert Gleizes «New-York», la qual es plena d'un efusiu vibracionisme que arriba fàcilment al fons del cor. La lírica ací es mostra amb tanta claredat, almenys, com l'estructura. No així en «Les joueurs de football», gran tela, per altra banda, admirable, en la qual el pintor, cercant les lleis eternes de la composició, mata bona part de l'imponderable.

De Raoul Dufy hi ha en la present exposició dues estampes colorides, en les quals cristallitza aquella grassor, característicament francesa, complement de la gràcia genuïnament parisenca.

Helena Grunoff, pels camins de l'abstracte arriba a colorats ritmes interseccionals que són com els traços de les constel·lacions sensé els estels o amb sols un esquema. La geometria de Grunof acolorida profundament produeix una emoció estranya i forta.

Francis Picabia es mostra amb dues modalitats: l'anomenada òptica en «Zampe» i la lleugerament «fauve» en «Manola». «Manola» és com un bocet reduït d'intensitat del retrat de «La bella Cèlia» d'Ingres.

De Salvi Soucet un expressionisme més aviat distingit.

Otto Weber decoratiu i poètic, però una mica fluïx.

Madame X. d'un sinteticisme agradable.

De Frank Burby admiro el puntillisme i la paleta delicada, però no sabria eternir-me en la seva divagació formal.

Marie Laurencin, delicada, exquisida, sensible. Però sempre el mateix sospir a, el mateix perfum.

Maurice Vlaminck hi té un bon paisatge tacat de la manera característicament dramàtica d'aquest intèns pintor.

respos: donar les notes més agudes. Eric C. Ricart es pot afegir a aquesta tres avantguardistes pel seu plaç decoratiu, ple de sentit d'adopció paral·lela de les valors del cubisme. És aquesta la novetat de Ricart, el seu modernisme és ben bé de casa nostra.

R. BENET

El Saló «Modernista»

II

Deia en l'anterior article que moltes obres de les exhibides en la secció estrangera d'aquest interessant Saló, ja no eran d'avancada. Són obres antigues d'avantguardistes alguns dels quals han anat, encara, revolucionant la faç i l'essència de l'art.

Des que foren pintades la majoria d'aquestes obres han aparegut noves modalitats, plàstiques i extraplàstiques—no és aquest el moment de discutir ho. L'expressionisme alé-

complement en els rengles d'avantguarda l'objectivitat neta dels neo-veristes italians i alemanys. Dels Giorgio Morandi, Ardengo Soppici, Alexander Kanold, etc. El «verisme» sentit d'una manera estrictament formal. Aquesta tendència no es representada en l'exposició de can Dalmau, almenys amb puresa.

Al qualificar l'aportació estrangera de ressagada no vull dir amb això que tot hagi envellit, ni molt menys. Primerament em plau dir des

Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda. Casa de la Ciutat.
Biblioteca Balneari d'Estudis Religiosos: Oberta de les nou del matí a la una de la tarda, i de les cinc a les vuit del vespre. Llevat dels dimenges, de deu a una.
Del Consell de Foment: Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia Vegetal Pública. Tots els dies fèrrets, de deu a una i de quatre a sis de la tarda, els dimenges, Arago, 237, principal.

Cadiz. 4. — S'ha celebrat una reunió de personalitats per a tractar el pròxim Congrés de les Ciències. Hi concorran el secretari general del comitè de l'Associació per al progrés de les Ciències i com a vocal el catedràtic de la Universitat Central senyor Hernández Pacheco. La sessió de clausura es celebrarà al Gran teatre i hi assistiran professors portuguesos, francesos i sud-americans.
L'Ajuntament i la Diputació subvencionaran les festes.

REUNIO PRELIMINAR

CIÈNCIES A CADIZ

Totes aquestes obres estrangeres pertanyen de temps a la col·lecció d'En Dalmau; per això la nota més moderna la donen en aquest Saló artistes catalans amb obres produïdes de poc. A més de Magí A. Cassanyes i de Salvador Dalí, pren un primer lloc en l'avantguardisme el nostre Francesc Camps.

Camps, malgrat viure en aquest nostre ambient tantes vegades blasmat, s'esforça per posar-se al corrent del món. El seu cubisme de darrera hora està força bé de «rapport» amb les produccions darreres del cubisme. La seva mostra simultànica plena de delicada sensibilitat es fa admirar ací entre tantes obres notables.

Podem dir que, mancant ací l'expressionisme alemany, el visionarisme rus i el surrealisme més o menys francès, a tres dels nostres ha correspost donar les notes més agudes. Enric C. Ricart es pot afegir a aquestes tres avantguardistes pel seu plaig decoratiu, ple de sentit d'adopció paral·lela de les valors del cubisme. És aquesta la novetat de Ricart, el seu modernisme és ben bé de casa nostra.

R. BENET